

Dôvodová správa

Osobitná časť

K článku I

K § 1

V tomto ustanovení sa vymedzuje predmet zákona, ktorým je ustanovenie podmienok používania pokladnice eKasa na evidenciu prijatej tržby z predaja tovaru alebo z poskytovania služieb, ktoré sú taxatívne vymedzené týmto návrhom zákona, povinnosti pre predávajúceho pri prijímaní tržby za predaj tovaru alebo poskytovanie služby ako aj konanie o certifikácii pokladničného programu a chráneného dátového úložiska.

K § 2

§ 2 ustanovuje definície pojmov používaných na účely návrhu zákona tak, že tieto sa vzťahujú len k pokladnici eKasa.

V písm. a) sa zavádza definícia predávajúceho, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má oprávnenie na výkon podnikania alebo na výkon inej samostatne zárobkovej činnosti a prijíma tržbu za predaj tovaru alebo poskytovanie služby; bez ohľadu kde má trvalý pobyt alebo sídlo. Po novom pôjde napríklad o neziskové organizácie, ktoré majú aj oprávnenie na podnikanie; o predajcov výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti; ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku; o notárov; atď.

V porovnaní s predchádzajúcim zákonom o používaní elektronickej registračnej pokladnice z predmetného ustanovenia sa doplnila softvérová on-line registračná pokladnica.

V rámci liberalizácie trhu sa v písm. b) navrhuje zaviesť nový typ pokladnice, tzv. softvérová on-line registračná pokladnica, ktorou je podľa písm. d) súbor pokladničného programu, chráneného dátového úložiska podľa § 2 písm. j) bod 2, ktoré sú spustené na hardvérových prostriedkoch, ktoré zabezpečujú komunikáciu so systémom pre pokladnice eKasa prostredníctvom integračného rozhrania, ktoré zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle, a ďalších prostriedkov, ktoré zabezpečujú plnenie povinností podľa tohto zákona. Nadväzne na doplnenie softvérovej on-line registračnej pokladnice sa dopĺňa písm. j)chráneným dátovým úložiskom: 1. zabezpečené technické zariadenie, ktoré zabezpečuje jednorazový a trvalý nešifrovaný zápis dátových správ a ostatných údajov vytlačených alebo odoslaných on-line registračnou pokladnicou; ďalšie požiadavky na chránené dátové úložisko určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle;

2. súbor softvérových prostriedkov, ktoré sú spustené na hardvérových prostriedkoch, a ktoré zabezpečujú integritu do nich ukladaných dátových správ a ostatných údajov vytlačených alebo odoslaných softvérovou on-line registračnou pokladnicou; ďalšie požiadavky na chránené dátové úložisko určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle. Predávajúci sa môžu rozhodnúť, či budú používať on-line registračnú pokladnicu, virtuálnu registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu. Naďalej zostáva v platnosti, že výrobcovia, dovozcovia a distribútori pokladničného programu a chráneného dátového úložiska sú viazaní len dodržaním podmienok ustanovených pre jednotlivé typy pokladnice, resp. ktoré budú zverejnené na webovom sídle finančného riaditeľstva.

V písm. c) a e) sú definované on-line registračná pokladnica a virtuálna registračná pokladnica, pričom ich definície sa oproti predchádzajúcemu zákonu nemenia.

V písmenách f) až h) sú definované súčasti, ktoré úzko súvisia s jednotlivými druhmi registračných pokladníc, t. j. virtuálnou registračnou pokladnicou, on-line registračnou pokladnicou a softvérovou on-line registračnou pokladnicou.

Pokladničný program – písm. i) je program on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice, ktorý musí zabezpečiť požiadavky, ktoré sú ustanovené v § 5 ods. 3 a 4 . V konaní o certifikácii sa preverí funkcionálnosť pokladničného programu vo vzťahu na požiadavky na on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu a na plnenie povinností uložených zákonom.

V záujme bezpečného a trvalého uloženia dátových správ a všetkých ostatných údajov vytlačených a odoslaných on-line registračnou pokladnicou a softvérovou on-line registračnou pokladnicou sa navrhuje, aby on-line registračná pokladnica a softvérová on-line registračná pokladnica bola vybavená chráneným dátovým úložiskom – písm. j), ktoré tieto požiadavky zabezpečí. Chránené dátové úložisko bude slúžiť pre potreby orgánov finančnej správy a aj pre predávajúceho.

Pre potreby získania identifikačných a autentifikačných údajov on-line registračnej pokladnice nevyhnutných na evidenciu tržieb a zasielanie dátových správ do systému pre pokladnicu eKasa slúži na webovom sídle finančného riaditeľstva eKasa zóna predávajúceho definovaná v písmene k). Ide o webovú aplikáciu, ktorá bude predávajúcemu dostupná po prihlásení sa na portál finančnej správy v časti Osobná internetová zóna. Predávajúci v rámci tejto zóny získa prehľad o všetkých svojich pokladniciach eKasa a k nim prislúchajúcim identifikačným a autentifikačným údajom, ktoré si bude môcť stiahnuť pre následný import do svojej pokladnice eKasa. Zároveň táto zóna bude predávajúcemu poskytovať možnosť tvorby prehľadov o všetkých tržbách evidovaných v systéme pre pokladnice eKasa.

Každému zaevidovanému pokladničnému dokladu systém pre pokladnice eKasa prideli unikátny identifikátor dokladu - písm. l), ktorým bude daný doklad jednoznačne identifikovaný (tvorí ho jedinečný neopakujúci sa reťazec znakov). Tento identifikátor je súčasťou pokladničného dokladu vo forme číselných a alfanumerických znakov a zároveň v grafickej podobe vo forme QR kódu. Každý bude mať možnosť pomocou uvedeného identifikátora overiť pravosť a platnosť pokladničného dokladu.

Identifikátor pokladničného programu a chráneného dátového úložiska - písm. m) špecifikuje názov a verziu pokladničného programu a chráneného dátového úložiska a je súčasťou každej zasielanej dátovej správy. Zavedením identifikátora bude možné jednoznačne určiť pokladničný program a chránené dátové úložisko. Identifikátor bude navrhnutý výrobcami, dovozcami a distribútormi pokladničného programu a chráneného dátového úložiska a náležitosti jedinečného identifikátora zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle.

Podpisový kód predávajúceho – písm. n) je elektronický podpis (kryptografická informácia) vybraných údajov dátovej správy evidovaného dokladu stanovených finančnou správou. Tento podpisový kód predávajúceho vytvára pokladnica eKasa v čase vyhotovenia pokladničného dokladu pomocou privátneho kľúča získaného elektronického certifikátu (ako súčasť autentifikačných údajov on-line registračnej pokladnice). Vytvorený podpisový kód je súčasťou

zasielaných údajov dátovej správy do systému pre pokladnice eKasa. V prípade, že pokladnica eKasa nezíska po vyhotovení dokladu unikátny identifikátor dokladu a teda doklad nebol úspešne zaevidovaný v systéme pre pokladnice eKasa (napr. po prekročení hraničnej doby odozvy), bude súčasťou vystaveného dokladu aj podpisový kód predávajúceho – písm. n). Jeho uvedenie na pokladničnom doklade bude informovať kupujúceho o skutočnosti, že daný doklad ešte nebol zaevidovaný v systéme pre pokladnice eKasa a bude jednoznačne autentifikovať registračnú pokladnicu pri preverení pravosti daného pokladničného dokladu kupujúcim (vlastníkom dokladu).

Overovací kód predávajúceho – písm. o) vytvára pokladnica eKasa v čase vyhotovenia pokladničného dokladu, ako hash hodnotu (kryptografická informácia) už vygenerovaného podpisového kódu predávajúceho. Vytvorený overovací kód je súčasťou zasielaných údajov dátovej správy do systému pre pokladnice eKasa a zároveň je súčasťou údajov na vyhotovenom pokladničnom doklade. V prípade, že vyhotovený doklad neobsahuje unikátny identifikátor dokladu, je možné overiť pravosť a platnosť vydaného pokladničného dokladu pomocou overovacieho kódu predávajúceho.

Z dôvodu možnej rôznej rýchlosti internetového pripojenia, dočasného výpadku internetu alebo času technického spracovania prijatej dátovej správy systémom pre pokladnice eKasa je definovaná hraničná doba odozvy – písm. p), počas ktorej je predávajúci povinný čakať na prijatie odpovede zo systému pre pokladnice eKasa. Návrhom zákona je hraničná doba odozvy ustanovená na 5 sekúnd. Po prekročení tejto hraničnej doby odozvy môže predávajúci vyhotoviť pokladničný doklad, ktorý neobsahuje unikátny identifikátor dokladu. Aj takto vystavený pokladničný doklad bude musieť byť následne zaevidovaný do systému pre pokladnice eKasa podľa pravidiel uvedených v zákone (do 96 hodín); v prípade, ak bola predávajúcemu daňovým úradom povolená výnimka z dôvodu trvalejšej nedostupnosti internetového pripojenia, lehota na následné zaslanie do systému pre pokladnice eKasa sa predlžuje na 30 dní. Vyhotovený pokladničný doklad musí okrem overovacieho kódu predávajúceho obsahovať aj podpisový kód predávajúceho.

Na posielanie dátových správ by malo byť postačujúce akékoľvek internetové pripojenie používané v súčasnosti (ide približne o 3kB za 1 správu).

Dátová správa – písm. q) obsahuje povinné údaje z pokladničného dokladu a ďalšie technické údaje zasielané do systému pre pokladnice eKasa. Štruktúra dátovej správy je definovaná finančnou správou. Každá dátová správa bude podpísaná (kryptografická informácia) aktuálne platným elektronickým certifikátom predávajúceho (ako súčasť autentifikačných údajov on-line registračnej pokladnice) v čase odosielania správy. Dátová správa je podpísovaná pri každom pokuse o odoslanie správy nanovo. Vo väčšine prípadov je elektronický certifikát zhodný s certifikátom použitým pre generovanie podpisového kódu predávajúceho. V prípade, že je dátová správa odosielaná dodatočne, je možné, že aktuálne platný elektronický certifikát použitý pre podpis dátovej správy bude odlišný od certifikátu použitého pri generovaní podpisového kódu predávajúceho.

Identifikačné údaje – písm. r) on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice predstavujú základné údaje, ktoré je predávajúci povinný uvádzať na pokladničnom doklade. Predávajúci má možnosť tieto identifikačné údaje získať v rámci eKasa zóny predávajúceho. Primárne ide o identifikačné údaje o predávajúcom, adresu predajného miesta odlišného od miesta podnikania alebo sídla, kód pokladnice eKasa (známy ako „DKP“ pri elektronickej registračnej pokladnici).

Autentifikačnými údajmi – písm. s) on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice sa rozumie elektronický certifikát (kryptografická informácia), ktorý slúži pre autentifikáciu on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice pri zasielaní dátovej správy do systému pre pokladnice eKasa. Pred prvým použitím on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice je predávajúci povinný získať elektronický certifikát prostredníctvom eKasa zóny predávajúceho a spolu s identifikačnými údajmi ich nahráť do svojej on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice. Autentifikačné údaje spolu s identifikačnými údajmi tvoria tzv. inicializačný balíček, po nahraní ktorého do on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice bude možné túto používať na evidenciu tržieb v systéme pre pokladnicu eKasa. Predávajúci je zároveň povinný zabezpečiť ochranu autentifikačných údajov k on-line registračnej pokladnici alebo softvérovej on-line registračnej pokladnici pred stratou, odcudzením, zneužitím. Elektronický certifikát je vydávaný pre každú on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu osobitne a má definovanú časovú platnosť, po ktorej ukončení má predávajúci možnosť požiadať o nový elektronický certifikát (autentifikačné údaje).

V písm. t) sa definujú prihlasovacie údaje virtuálnej registračnej pokladnice, ktoré slúžia na prihlásenie predávajúceho do tejto pokladnice. Sprístupnené sú v eKasa zóne predávajúceho.

Nadalej platí, že povinnosť používať registračnú pokladnicu, ktorej bol daňovým úradom pridelený kód pokladnice – písm. y) má predávajúci, ktorý predáva tovar – písm. v) alebo poskytuje službu – písm. w) na predajnom mieste – písm. x) a prijíma tržbu – písm. u).

Tržbou je platba prijatá v hotovosti, t. j. bankovkami a mincami platnej meny alebo inými platobnými prostriedkami nahrádzajúcimi hotovosť, napr. bankové karty, poukážky na nákup, platby vykonané mobilom, stravné lístky. Platby vykonané prevodným príkazom v banke, cez internetbanking, platby QR kódom alebo poukážkou sa na účely zákona považujú za bezhotovostné platby. Za tržbu sa považuje aj preddavok a doplatok, t. j. musia byť evidované v registračnej pokladnici. Obratom sa rozumejú tržby znížené o sumu záporného obratu – písm. z).

V písmenách aa) a ab) sú definície súvisiace so situáciou, kedy je tovar vrátený, resp. reklamovaný alebo reklamovaná služba, pričom zákazníkovi bude vrátená platba, ktorú je potrebné zaevidovať v registračnej pokladnici. V takomto prípade vyhotovený pokladničný doklad musí obsahovať identifikátor pokladničného dokladu, ktorým je unikátny identifikátor dokladu – písm. l).

V písm. ac) sa definuje sa pojem identifikátor pokladničného dokladu ako unikátny identifikátor pridelený systémom pre pokladnicu eKasa pri predaji tovaru alebo poskytnutí služby prostredníctvom pokladnice eKasa. V prípade, že dôjde k prekročeniu hraničnej doby odozvy, na účely vrátenia tovaru alebo opravy evidovanej položky slúži ako identifikátor dokladu overovací kód predávajúceho. Úprava reaguje na technické obmedzenia a zabezpečuje kontinuitu evidencie aj pri výpadkoch spojenia.

Zákon ustanovuje v písmene ad) ako jednu z povinných náležitostí pokladničného dokladu záporné položky medzi ktoré patria najmä zálohované palety, prepravky alebo zálohované obaly, ale zároveň môže ísť aj o finančné vyjadrenie akejkoľvek inej protihodnoty napr. ak ide o predaj pri ktorom predávajúci akceptuje protihodnotu vo forme materiálu alebo aj recyklácie, pričom uvedením záporných položiek na pokladničnom doklade nie je dotknuté

uplatňovanie pravidiel ustanovených zákonom o DPH. Ide o doplnenie pojmu záporný obrat o položky, ktoré sa v praxi často vracajú a majú vplyv na celkový výpočet tržby.

Príklad 1:

Kupujúci prinesie použitý kuchynský olej na recykláciu na čerpaciu stanicu. Pri nákupe pohonných hmôt mu bude hodnota oleja odpočítaná od kúpnej ceny na úhradu. Tento kuchynský olej bude na pokladničnom doklade uvedený ako záporná položka, o ktorú bude znížená tržba, pričom uvedením záporných položiek na pokladničnom doklade nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel ustanovených zákonom o DPH.

Príklad 2:

Kupujúci uskutoční nákup v prevádzke dodávateľa (platiteľ DPH), pričom zároveň vráti dodávateľovi zálohovanú prepravku na nápoje. Dodávateľ v tejto súvislosti kupujúcemu odpočíta od ceny na úhradu hodnotu zálohovanej prepravky na nápoje. Vykúpená zálohovaná prepravka na nápoje bude na pokladničnom doklade uvedená ako záporná položka, o ktorú bude znížená tržba. Uvedené však nemá vplyv na vykonanie opravy základu dane podľa § 25 zákona o DPH na strane dodávateľa, a ani na vykonanie opravy odpočítanej dane podľa § 53 zákona o DPH na strane odberateľa, ak je odberateľ platiteľom DPH a pri kúpe tejto prepravky si uplatnil právo na odpočítanie dane.

Definícia v písm. ae) zavádza opravu zaslanej položky ako opravu údajov zaslaných do systému pre pokladnice eKasa alebo uložených v chránenom dátovom úložisku pri prekročení hraničnej doby odozvy. Oprava musí byť viazaná na konkrétny identifikátor pokladničného dokladu. Cieľom je umožniť korekcie v údajoch, ktoré vznikli z technických dôvodov, bez narušenia integrity systému.

Spresňuje sa pojem položka, ktorou sa rozumie údaj o predanom alebo vrátenom tovare, prípadne o poskytnutej službe, ktorý je evidovaný v pokladnici eKasa. Definícia je potrebná z dôvodu jednoznačnosti pri evidencii jednotlivých transakcií – písm. af).

Definuje sa pojem pokladničný doklad – písm. ag), ako doklad o prijatí tržby alebo vrátení platby, a to vrátane situácií reklamácie, neuskutočnenia služby alebo výkupu zálohovaných vratných obalov a paliet. Vyhotovenie tohto dokladu je povinnosťou pokladnice eKasa.

Upravuje sa pojem paragón – písm. ah) ako náhradný doklad vyhotovený namiesto pokladničného dokladu, ak nie je možné z technických dôvodov vydať štandardný doklad. Tento pojem sa v praxi používa pri výpadkoch spojenia alebo poruche zariadenia.

Zavádza sa definícia služby na overovanie dokladov – písm. ai), ktorú zabezpečuje finančné riaditeľstvo. Prostredníctvom QR kódu umožňuje overenie správnosti údajov uvedených na pokladničnom doklade. Táto služba zvyšuje dôveru verejnosti a zjednodušuje kontrolu.

Zavádza sa pojem overovateľ – v písm. aj), ktorým môže byť fyzická alebo právnická osoba po splnení zákonných podmienok. Overovateľ je oprávnený využívať službu na overovanie dokladov a získavať z nej údaje.

V písm. ak) sa definuje pojem prenosná pokladnica ako pokladnica, ktorá sa používa na rôznych predajných miestach v odlišnom čase. Cieľom je upraviť režim evidencie tržieb pre mobilných predajcov a zabezpečiť ich zaradenie do systému pre pokladnice eKasa.

Písmeno al) upravuje sa pojem uvedenie pokladnice eKasa do prevádzky, ktorým je prvé zaslanie identifikačných, autentifikačných a prihlasovacích údajov do systému pre pokladnice eKasa alebo ich uloženie pri výpadku spojenia. Definícia vytvára právnu istotu v procese aktivácie pokladnice.

Definuje sa pojem použitie pokladnice eKasa ako samotné zaevidovanie dátovej správy v systéme pre pokladnice eKasa alebo jej uloženie pri technickej nedostupnosti systému. Ide o praktické doplnenie predchádzajúceho ustanovenia – v písm. am).

Návrh zákona ďalej ustanovuje, že ak má predávajúci viac predajných miest, t. j. miest, kde sa prijíma tržba, bude povinný používať pokladnicu na každom takomto predajnom mieste. Zároveň sa umožňuje predávajúcim, ktorí nie sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty a ktorí vykonávajú činnosť na základe zmluvy o združení používať jednu spoločnú pokladnicu v takom prípade, ak budú predaj tovaru alebo poskytovanie služby uskutočňovať na jednom predajnom mieste; takáto pokladnica bude registrovaná na daňovom úrade len na jedného z členov združenia, a to podľa ich dohody.

K § 3

Ustanovenie upravuje základnú povinnosť predávajúceho evidovať prijatú tržbu bez zbytočného odkladu v systéme pre pokladnice eKasa prostredníctvom pokladnice eKasa klient. Evidencia má prebiehať v reálnom čase, čo zabezpečuje transparentnosť podnikateľskej činnosti a lepšiu kontrolu dodržiavania daňových povinností. Zároveň sa zavádza výnimka z tejto povinnosti pre predávajúceho, ktorý je v likvidácii alebo na ktorého bol vyhlásený konkurz, s výnimkou prípadov, keď podnik pokračuje vo svojej činnosti.

V prípade, že predávajúci nemôže z technických dôvodov (prekročenie hraničnej doby odozvy) zaevidovať tržbu priamo v systéme pre pokladnice eKasa, je povinný uložiť dátovú správu v on-line registračnej pokladnici a následne ju zaslať do systému pre pokladnice eKasa do 96 hodín. Zavádza sa tiež ustanovenie, ktoré rieši situáciu, ak dôjde k výpadku na strane finančného riaditeľstva – vtedy sa lehota na zaslanie dátovej správy posúva a považuje sa za zachovanú, ak je správa zaslaná do 96 hodín od zverejnenia informácie o odstránení technických problémov na webovom sídle finančného riaditeľstva. Tieto pravidlá zabezpečujú kontinuitu v evidencii tržieb aj v prípade dočasnej technickej nedostupnosti systému.

Odsek 2 vymedzuje výnimky z povinnosti evidovať tržby prostredníctvom pokladnice eKasa . Ide o situácie, pri ktorých evidencia nie je účelná, príp. technicky realizovateľná, alebo pri ktorých ide o špecifické druhy predaja, ako napríklad predaj cenín, predaj tovaru na dobierku, či predaj vo vysokohorských zariadeniach bez prístupu k elektrickej energii a cestnej sieti.

Podobne sa výnimky týkajú aj služieb poskytovaných za špecifických okolností, napríklad fyzickými osobami s ťažkým zdravotným postihnutím alebo cez predajné automaty. Uvedené výnimky zohľadňujú praktické aspekty podnikania a zároveň rešpektujú sociálnu funkciu niektorých typov činností.

V odseku 3 sa ukladá povinnosť predávajúcemu používať pokladnicu eKasa na všetkých predajných miestach. Zároveň sa zakazuje umiestnenie pokladnice, ktorá nespĺňa technické požiadavky ustanovené v § 5. Tým sa zabezpečuje jednotnosť technologických riešení a predchádza sa obchádzaniu zákona prostredníctvom používania necertifikovaných zariadení.

K § 4

Ak predajné miesto nie je pokryté internetovým signálom, t. j. predávajúci sa nemôže pripojiť k internetu za účelom evidencie prijatých tržieb v systéme pre pokladnice eKasa, navrhuje sa, aby túto skutočnosť oznámil a zároveň aj preukázal na ktoromkoľvek daňovom úrade. Preukázaním sa na účely tohto zákona rozumie potvrdenie od príslušných operátorov, resp. dodávateľov internetu na území Slovenskej republiky.

Na základe žiadosti o výnimku zo zasielania údajov z on-line registračnej pokladnice, daňový úrad vydá rozhodnutie, v ktorom predávajúcemu umožní, aby boli dátové správy zasielané do systému pre pokladnice eKasa najneskôr do 30 dní od ich uloženia v chránenom dátovom úložisku on-line registračnej pokladnice. Z uvedeného teda vyplýva, že predávajúci musí v každom prípade používať registračnú pokladnicu, a to výlučne on-line registračnú pokladnicu, ktorá je vybavená chráneným dátovým úložiskom na ukladanie dátových správ, ktoré je povinný odosielať do systému pre pokladnice eKasa on-line z miesta pokrytého internetovým signálom. Takýto predávajúci nemôže používať virtuálnu registračnú pokladnicu a ani softvérovú on-line registračnú pokladnicu, ktoré pracujú výlučne v on-line režime.

Vzhľadom na to, že daňový úrad bude v tomto prípade vydávať rozhodnutie, navrhuje sa aj procesná úprava, a to podľa Daňového poriadku, okrem ustanovení, ktoré upravujú proces osobitne.

K § 5

Predávajúcemu sa ukladá povinnosť, aby používal iba zariadenie definované v odseku 1, spĺňajúce technické požiadavky podľa § 5 ods. 2 až 4 a ktorému bol daňovým úradom pridelený kód a ktoré používa pokladničný program a chránené dátové úložisko, na ktoré bolo vydané rozhodnutie o certifikácii podľa § 6.

Predávajúci na účely evidencie tržieb sa môže sám rozhodnúť a vybrať si na svoje podnikateľské aktivity pokladnicu, ktorá mu najviac vyhovuje.

Zároveň sa taxatívne navrhujú technické požiadavky na pokladnicu eKasa osobitne pre virtuálnu registračnú pokladnicu, on-line registračnú pokladnicu a softvérovú on-line registračnú pokladnicu. Tieto sú dôležité pre správne nastavenie pokladnice eKasa v procese výroby pokladníc, resp. nastavenia softvéru výrobcami, dovozcami a distribútormi. Splnenie technických požiadaviek sa pri on-line registračnej pokladnici a pri softvérovej on-line registračnej pokladnici posudzuje v rámci certifikácie.

Upravuje sa číslovanie a zavedenie tzv. globálne číslo t.j. on-line registračná pokladnica bude číslovať doklady od uvedenia do prevádzky až do najbližšej výmeny chráneného dátového úložiska, po výmene chráneného dátového úložiska začne číslovať opäť od č. 1. Takáto úprava zjednotí číslovanie v prípade výmeny chráneného dátového úložiska, ktoré dnes nie je presne definované a zároveň umožní jednoducho sledovať v rámci analýzy činnosti ORP kadenciu vystavovania dokladov v čase bez toho, aby bola sekvencia čísla prerušená zmenou mesiaca. Takto upravené číslo bude mať lepšiu výpovednú hodnotu v rámci bežnej kontrolnej činnosti.

Ďalej sa upravuje vytváranie a odosielanie elektronického dokladu, ktorý bude možné zaslať kupujúcemu len ak bola predtým zaevidovaná dátová správa v systéme pre pokladnice eKasa (on-line doklad) alebo ak ju nebolo možné zaevidovať z dôvodu na strane FS SR. Ak nie je

systém pre pokladnice eKasa funkčný alebo on-line registračná pokladnica nie je schopná zaslať dátovú správu do systému pre pokladnice eKasa, nemala by byť schopná vytvoriť a odoslať ani elektronický doklad.

Zobrazenie slov „NEPLATNÝ DOKLAD“ v každom treťom riadku na všetkých dokladoch vytlačených na on-line registračnej pokladnici okrem pokladničného dokladu. Uvedené ustanovenie po zrušení povinnosti archivácie neplatných dokladov umožní, že akýkoľvek iný doklad, ktorý nie je pokladničný doklad, bude označený v každom treťom riadku slovami „NEPLATNY DOKLAD“. Zjednoduší sa tak programovanie on-line registračnej pokladnice a softvérovej on-line registračnej pokladnice, kde výrobca akýkoľvek iný doklad okrem pokladničného dokladu bude vedieť jednoducho označiť v rámci funkcií tlače slovami „NEPLATNY DOKLAD“ a minimalizuje sa tak priestor na tlač falošných dokladov cez dodacie listy, objednávky, predbežné účty a podobne.

Odstraňuje sa možnosť tlače off-line dokladu. Softvérová on-line registračná pokladnica bude pre predávajúcich ako možnosť. Táto možnosť má svoje jasné pravidlá a predávajúci bude musieť akceptovať, že bude vydávať len on-line doklady, alebo vystavovať paragóny – podobne ako pri virtuálnej registračnej pokladnici, ktorá je ako dobrovoľná alternatíva, preto môžu byť pre softvérovú on-line registračnú pokladnicu tak ako aj pre virtuálnu registračnú pokladnicu prísnejšie pravidlá.

Zároveň sa ustanovujú podmienky tlačiarne, ktorá komunikuje s pokladnicou eKasa.

K § 6

V ustanovení sa navrhuje konanie o certifikácii, pričom pri on-line registračnej pokladnici sa povinne bude certifikovať pokladničný program a chránené dátové úložisko a pri softvérovej on-line registračnej pokladnici sa bude certifikovať len pokladničný program. Pokladničný program a chránené dátové úložisko musia spĺňať požiadavky uvedené v § 5. Hardvér, ako je PC, mobil, tablet, prostredníctvom ktorých pokladničný program bude pracovať, musia byť certifikované len, ak by ich súčasťou bolo chránené dátové úložisko alebo by boli nevyhnutné na splnenie požiadaviek podľa § 5 ods. 3 alebo 4.

Výrobca, dovozca alebo distribútor pokladničného programu a chráneného dátového úložiska navrhne, akým spôsobom splní požiadavky uvedené v § 5. Pri certifikácii finančné riaditeľstvo overí splnenie požiadaviek podľa § 5 ods. 3 alebo 4 .

On-line registračná pokladnica musí povinne obsahovať len certifikovaný pokladničný program a chránené dátové úložisko a softvérová on-line registračná pokladnica musí povinne obsahovať len pokladničný program, použitie ďalších hardvérových prostriedkov (tlačiareň, displej, váhy, PC, tablet, mobil a iné) a softvérových prostriedkov (programy na sklad, účtovníctvo a dane, objednávkové systémy a podobne) si určuje predávajúci a nepodliehajú certifikácii, ak nezabezpečujú plnenie požiadaviek podľa § 5 ods. 3 alebo 4.

Zjednodušenie funkčnosti a zníženie počtu povinných komponentov on-line registračnej pokladnice (len pokladničný program a chránené dátové úložisko) a pri softvérovej on-line registračnej pokladnici (len pokladničný program) zabezpečí, že predávajúci môže využiť pri ich tvorbe buď certifikovaný pokladničný program a chránené dátové úložisko vybraného výrobcu, dovozcu alebo distribútora, alebo si ich navrhne sám a predloží na certifikáciu finančnému riaditeľstvu.

Rozhodnutie o certifikácii bude vydávať finančné riaditeľstvo po splnení požiadaviek ustanovených zákonom s dobou platnosti na päť rokov. Konanie o certifikácii bude bezplatné.

Výrobcovia, dovozcovia a distribútori pokladničného programu a chráneného dátového úložiska môžu predávajúcemu predat' výlučne pokladničný program a chránené dátové úložisko, na ktoré bolo vydané rozhodnutie o certifikácii.

V záujme informovanosti predávajúcich o certifikovaných pokladničných programoch a chránených dátových úložiskách bude finančné riaditeľstvo zverejňovať zoznam na svojom webovom sídle.

Za podmienok ustanovených zákonom môže dôjsť aj k zrušeniu rozhodnutia o certifikácii. V takomto prípade musí byť o tejto skutočnosti predávajúci informovaný a zároveň má povinnosť ukončiť používanie takéhoto pokladničného programu a chráneného dátového úložiska.

V prípade vydania alebo zrušenia rozhodnutia o certifikácii sa navrhuje procesná úprava, a to podľa správneho poriadku, okrem ustanovení zákona, ktoré upravujú proces osobitne.

K § 7

V ustanovení sa navrhuje postup pri uvedení pokladnice eKasa do prevádzky. Za účelom uvedenia pokladnice eKasa do prevádzky musí predávajúci požiadať ktorýkoľvek daňový úrad o pridelenie kódu pre pokladnicu eKasa, pričom žiadosť sa podáva v predpísanej štruktúrovanej forme spôsobom podľa Daňového poriadku prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý finančné riaditeľstvo zverejní na svojom webovom sídle. Osobitne sa upravuje postup pre predávajúcich s trvalým pobytom alebo sídlom mimo územia Slovenskej republiky. V prípade predávajúcich, ktorí nie sú platiteľmi DPH a vykonávajú činnosť na základe zmluvy o združení, žiadosť o používanie registračnej pokladnice môže podať jeden z členov združenia, podľa dohody.

Po overení údajov uvedených v žiadosti daňový úrad bez zbytočného odkladu prideli kód pokladnici eKasa. V prípade, ak na predajnom mieste je umiestnených viac pokladníc eKasa, kód pokladnice sa bude pridelať osobitne na každú pokladnicu (uvedené vylučuje možnosť používania pokladničného systému, ktorému by bol pridelený jeden kód pokladnice). Pri on-line registračnej pokladnici alebo softvérovej on-line registračnej pokladnici finančné riaditeľstvo sprístupní predávajúcemu kód spolu s identifikačnými údajmi predávajúceho a autentifikačnými údajmi on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice v eKasa zóne predávajúceho. Predávajúci tieto údaje pred prvým použitím nahrá do on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice. Pri virtuálnej registračnej pokladnici daňový úrad predávajúcemu doručí kód spolu s prihlasovacími údajmi.

V ustanovení sa taxatívne určujú náležitosti žiadosti a postup pri jej predložení na daňový úrad. Ak má podaná žiadosť nedostatky, daňový úrad vyzve predávajúceho na ich odstránenie.

Ak dôjde k zmene identifikačných údajov je predávajúci povinný zabezpečiť aktualizáciu v on-line registračnej pokladnici alebo softvérovej on-line registračnej pokladnici do 30 dní. V prípade, ak dôjde k zmene predajného miesta, alebo zmene hlavného predmetu činnosti vzniká predávajúcemu povinnosť oznámiť túto zmenu do 15 ktorémukoľvek daňovému úradu.

Pokiaľ ide o predávajúceho s trvalým pobytom alebo sídlom mimo územia SR, toto oznámenie podáva písomne na formulári určenom a zverejnenom finančným riaditeľstvom na ktoromkoľvek daňovom úrade.

Zároveň sa navrhuje, aby v prípade, ak sa pokladnica eKasa používa na rôznych predajných miestach v odlišnom čase, sa ako predajné miesto uvádzalo prenosná pokladnica. V tomto prípade bude predávajúci povinný zaevidovať do pokladnice eKasa adresu alebo GPS súradnice predajného miesta, na ktorom predávajúci v danom čase eviduje prijatú tržbu (napr. ak sa bude nachádzať na trhovom mieste, jarmoku) alebo evidenčné číslo vozidla, ak je toto vozidlo predajným miestom. Náležitosti dátovej správy o umiestnení prenosnej pokladnice zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle.

Návrh rieši aj situáciu, ak dôjde k strate, zneužitiu alebo k odcudzeniu autentifikačných údajov. V takomto prípade je predávajúci povinný zabezpečiť neplatnosť autentifikačných údajov a ak bude predávajúci naďalej používať on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu, je povinný požiadať finančné riaditeľstvo o opakované pridelenie autentifikačných údajov spôsobom, ktorý zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle.

Predávajúci, ktorý sa stal platiteľom dane z pridanej hodnoty je pred prvým vyhotovením pokladničného dokladu povinný oznámiť finančnému riaditeľstvu túto skutočnosť prostredníctvom portálu finančnej správy v eKasa zóne predávajúceho. Táto povinnosť neplatí pre predávajúceho, ktorý sa stal platiteľom dane z pridanej hodnoty na základe žiadosti o registráciu podľa zákona o dani z pridanej hodnoty.

K § 8

Podľa tohto ustanovenia je predávajúci povinný po zaevidovaní prijatej tržby do pokladnice vydať kupujúcemu pokladničný doklad, okrem kópie pokladničného dokladu ihneď po jeho vytlačení v pokladnici eKasa, ktorý musí obsahovať ustanovené údaje, pričom však môže obsahovať aj ďalšie údaje podľa rozhodnutia predávajúceho, napr. otváracie hodiny.

V záujme toho, aby z pokladničného dokladu bolo zrejmé, aký tovar sa predával alebo aká služba sa poskytla, navrhuje sa také označenie tovaru alebo služby, aby bol z neho zrejmý druh predávaného tovaru alebo poskytnutej služby a aby toto označenie umožnilo odlíšiť označený tovar od iného tovaru alebo označenú službu od inej služby; na označenie sa môže používať aj skrátený názov. Ako nevyhovujúce označenie tovaru bude napr. mliečny výrobok, textilný tovar, kvety, pretože z takéhoto označenia by nebolo možné konkrétne určiť o aký druh tovaru ide; správnym označením bude, napr. maslo, syr Eidam, tavený syr, ovocný jogurt, trvanlivé mlieko, dámska sukňa, pánska košeľa, črepníkový kvet fikus, kvet gerbera. U poskytovanej služby nebude dostatočné označenie, napr. oprava auta, ale budú musieť byť vyšpecifikované bližšie úkony, napr. výmena predných dverí, lakovanie karosérie a pod.

Ak dôjde k vráteniu tovaru, resp. ak bude reklamovaná poskytnutá služba, navrhuje sa, aby predávajúci vystavil pokladničný doklad o vrátení tovaru alebo o reklamovaní služby, resp. paragón, na ktorých musí byť uvedené číslo a dátum toho pokladničného dokladu alebo paragónu, ktorý bol vystavený pri nákupe tohto tovaru alebo poskytnutí služby, t. j. pôvodného pokladničného dokladu alebo paragónu.

S prihliadnutím na mechanizmus evidovania prijatých tržieb on-line systémom sa navrhuje

ustanoviť možnosť zasielať alebo sprístupniť pokladničné doklady kupujúcemu aj v elektronickej podobe, ale len v prípade, že s tým kupujúci súhlasí a o takéto zaslanie požiada pred vytlačeníím pokladničného dokladu. Pokladničný doklad sa môže zaslať, napr. e-mailom alebo môže byť kupujúcemu sprístupnený na serveri podnikateľa – predávajúceho.

V prípade, že kupujúci bude súhlasíť so zaslaním pokladničného dokladu v elektronickej podobe, musí si byť vedomý toho, že zaslanie takéhoto dokladu môže so sebou priniesť, napr. problém súvisiaci s preverením pokladničného dokladu na predajnom mieste (napr. pri nákupe si kupujúci z dôvodu nedostupnosti internetového signálu nebude môcť odkontrolovať jednotlivé tovarové položky). Ak bude kupujúcemu pokladničný doklad zaslaný v elektronickej podobe, nebude sa v tomto prípade vyhotovovať papierová forma pokladničného dokladu. Papierová forma pokladničného dokladu a elektronická forma pokladničného dokladu budú rovnocenné, t. j. použiteľné na daňové účely alebo reklamačné konanie.

V ustanovení sú upravené aj povinné údaje pokladničného dokladu vyhotoveného pri prekročení hraničnej doby odozvy, pokladničného dokladu vyhotoveného pokladnicou eKasa, ak ide o úhradu faktúry alebo jej časti, pokladničného dokladu pri predaji jednoúčelového poukazu a výmene tohto poukazu zároveň sa ustanovuje, že nesprávnou náležitosťou pokladničného dokladu je aj nesprávna výška sadzby dane z pridanej hodnoty.

Pri poskytovaní taxislužby, ak taxikár vydá zákazníkovi doklad z taxametra alebo mu ho zašle elektronicke, je síce povinný použiť pokladnicu eKasa, ale tržbu len zaeviduje a nemusí vytlačiť a zákazníkovi odovzdať pokladničný doklad.

K § 9

Nakoľko systém pre pokladnice eKasa neoveruje správnosť všetkých údajov zaslaných z pokladnice eKasa, napr. DIČ, kód pokladnice eKasa, ustanovuje sa taxatívny rozsah údajov zasielaných do systému pre pokladnice eKasa.

K § 10

Vzhľadom na mechanizmus on-line prepojenia so systémom finančnej správy sa zavádza povinnosť pre predávajúceho zabezpečiť ochranu údajov z neodoslanej dátovej správy uložených v on-line registračnej pokladnici.

Nakoľko sa pri on-line registračnej pokladnici alebo pri softvérovej on-line registračnej pokladnici, ktorých identita sa pri komunikácii so systémom pre pokladnice eKasa overuje prostredníctvom autentifikačných údajov, má predávajúci povinnosť zabezpečiť ochranu týchto údajov a pri virtuálnej registračnej pokladnici ochranu prihlasovacích údajov.

Chránené dátové úložisko je predávajúci povinný uchovávať do uplynutia lehoty na zánik práva vyrobiť daň alebo rozdiel dane.

Pri používaní on-line registračnej pokladnice, je predávajúci na požiadanie daňového alebo colného úradu povinný predložiť údaje z chráneného dátového úložiska, ktoré sú uložené v on-line registračnej pokladnici. Takéto údaje bude predávajúci musieť predložiť v listinnej podobe alebo elektronickej podobe podľa požiadavky daňového alebo colného úradu. Rozsah, štruktúra a ďalšie náležitosti budú zverejnené na webovom sídle finančného riaditeľstva.

Pri náhradnej evidencii prijatej tržby formou paragónov, je predávajúci povinný uchovávať kópie paragónov chronologicky usporiadané po dobu piatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom boli vyhotovené.

Predávajúci je povinný na vytlačenie tlačových výstupov používať pásku, na ktorej sa údaje uchovávajú po dobu piatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom boli vyhotovené.

K § 11

V ustanovení sa navrhuje, že za prerušenie prevádzky virtuálnej registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice sa budú považovať len prekážky na strane finančného riaditeľstva, napr. výpadok systému pre pokladnice eKasa alebo ak dôjde k výpadku internetového pripojenia na softvérovej on-line registračnej pokladnici a na koncovom zariadení virtuálnej registračnej pokladnice, predávajúci bude pri prijatí tržby povinný vyhotoviť paragóny. Rovnako sa paragóny budú vyhotovovať pri poruche pokladnice eKasa a na tento účel sa v odseku 4 taxatívne ustanovuje, čo je poruchou pokladnice, pričom za poruchu sa nepovažuje výpadok internetu na strane predávajúceho. Zároveň sa ustanovuje povinnosť oznámiť poruchu pokladnice do eKasa zóny predávajúceho.

Tak, ako aj doteraz paragón je náhradný doklad vyhotovený namiesto pokladničného dokladu a vyhotovuje sa dvojmo, originál sa odovzdáva kupujúcemu a kópiu si ponecháva predávajúci. Paragón je plnohodnotnou náhradou pokladničného dokladu, či už je vytlačený v papierovej forme alebo zaslaný elektronicky.

V záujme toho, aby sa údaje z vyhotovených paragónov dostali do systému pre pokladnice eKasa, musí predávajúceho takéto údaje v ustanovenej lehote dodatočne zaevidovať v pokladnici, ktorej prevádzka bola prerušená.

K § 12

Ustanovuje sa postup predávajúceho v prípade, ak prestane používať pokladnicu eKasa, napr. pri ukončení podnikania, pričom uvedenú skutočnosť oznámi do troch pracovných dní od ukončenia používania, a to ktorémukol'vek daňovému úradu, prostredníctvom elektronického formulára, ktorý zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle. Daňový úrad ukončí používanie pokladnice eKasa zrušením kódu pokladnice eKasa bez zbytočného odkladu; rovnaký postup sa bude uplatňovať aj v prípade ak predávajúci požiada o zrušenie kódu pokladnice eKasa, ktorú neuviedol do prevádzky.

Návrh zákona umožňuje daňovému úradu ukončiť používanie pokladnice eKasa aj ex offo, a to v návrhu zákona taxatívne ustanovených prípadoch.

Daňový úrad ukončí používanie pokladnice eKasa po úmrtí predávajúceho, zániku predávajúceho, ktorý bol zrušený bez likvidácie, po výmaze predávajúceho z obchodného registra, z vlastného podnetu alebo podnetu iného orgánu finančnej správy a ak z pokladnice eKasa nebola za posledných 24 mesiacov odoslaná žiadna dátová správa (takto postupuje orgán finančnej správy až odo dňa, ktorý určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle).

V prípade, že by predávajúci chcel obnoviť svoju činnosť a teda opätovne začať evidovať tržby musí opätovne požiadať o pridelenie kódu pokladnice eKasa podľa § 7.

S prihliadnutím na to, že môže dôjsť aj k úmrtiu predávajúceho, resp. zániku podnikateľa, ktorý bol zrušený bez likvidácie, ustanovuje sa pre tieto prípady postup, a to, že dedič alebo osoba pokračujúca v podnikaní po úmrtí podnikateľa alebo právny nástupca je povinný ukončiť používanie pokladnice eKasa najneskôr do 30 dní odo dňa uvedených skutočností (k danej problematike je na webe finančného riaditeľstva zverejnený metodický pokyn).

K § 13

V praxi sa stávajú prípady, kedy pri kontrolnej činnosti vznikne podozrenie, že do registračnej pokladnice bol vykonaný zásah, ktorý nie je oprávnený a vedie k pozmeňovaniu údajov, ktoré majú za následok zníženie tržieb.

S prihliadnutím na uvedené sa ustanovuje možnosť pre colný úrad, daňový úrad alebo Kriminálny úrad finančnej správy zabezpečiť on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu alebo koncového zariadenia virtuálnej registračnej pokladnice, vrátane akéhokoľvek príslušenstva k nim. Tento inštitút je možné využiť len v prípadoch, ak existuje dôvodné podozrenie z pozmeňovania údajov v on-line registračnej pokladnici alebo softvérovej on-line registračnej pokladnici alebo údajov zasielaných do systému pre pokladnice eKasa alebo ak uvedené typy pokladníc nespĺňajú požiadavky podľa § 5 ods. 3 alebo 4 vyplývajúce z certifikácie.

Technickú expertízu vykonáva na požiadanie vyššie uvedených úradov, ktoré pokladnicu zabezpečili, finančné riaditeľstvo a táto nesmie trvať dlhšie ako 1 rok od právoplatnosti rozhodnutia o zabezpečení on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice. Ak finančné riaditeľstvo zistí, že neboli dôvody na zabezpečenie, vráti pokladnicu tomu úradu, ktorý pokladnicu zabezpečil a príslušný úrad vydá rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o zabezpečení on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice.

V rámci technickej expertízy sú výrobca, dovozca alebo distribútor pokladničného programu a chráneného dátového úložiska, ako kvalifikované osoby ktoré prešli certifikačným konaním povinné poskytnúť na výzvu finančného riaditeľstva súčinnosť a všetky podklady a doklady nevyhnutné pre vykonanie technickej expertízy.

Ak sa v rámci technickej expertízy preukáže opodstatnenie zabezpečenia, colný úrad, daňový úrad alebo Kriminálny úrad finančnej správy je povinný bezodkladne oboznámiť dotknutého predávajúceho s výsledkami technickej expertízy, pričom predávajúci má možnosť vyjadriť sa k výsledkom technickej expertízy v lehote 8 dní odo dňa oboznámenia sa s nimi. Následne príslušný úrad, ktorý on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu zabezpečil, vydá rozhodnutie o prepadnutí takejto pokladnice do 60 dní odo dňa oboznámenia predávajúceho s výsledkami technickej expertízy. Túto lehotu môže v odôvodnených prípadoch predĺžiť finančné riaditeľstvo.

Prepadnutú pokladnicu môže príslušný úrad zničiť najskôr po piatich rokoch odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o prepadnutí.

Pri zabezpečení a prepadnutí on-line registračnej pokladnice alebo softvérovej on-line registračnej pokladnice sa procesne postupuje primerane podľa Daňového poriadku.

§ 14

Nadväzne na § 13, podľa ktorého colný úrad, daňový úrad alebo Kriminálny úrad finančnej správy môže zabezpečiť registračnú pokladnicu upravuje postup predávajúceho počas tohto zabezpečenia. V takomto prípade, je predávajúci povinný vyhotovovať paragóny alebo používať inú on-line registračnú pokladnicu alebo softvérovú on-line registračnú pokladnicu, alebo koncové zariadenie virtuálnej registračnej pokladnice ktorá bola uvedená do prevádzky v súlade so zákonom, alebo môže používať virtuálnu registračnú pokladnicu.

Ak dôjde k zrušeniu rozhodnutia o zabezpečení je predávajúci povinný zaevidovať údaje z vyhotovených paragónov do on-line registračnej pokladnice alebo do softvérovej on-line registračnej pokladnice alebo koncové zariadenie virtuálnej registračnej pokladnice v lehote najneskôr do desiatich kalendárnych dní po uplynutí mesiaca, v ktorom bola prevádzka pokladnice eKasa obnovená a kópie paragónov je povinný uchovávať po dobu piatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom boli vyhotovené.

Predávajúci, ktorému on-line registračná pokladnica alebo softvérová on-line registračná pokladnica alebo koncové zariadenie virtuálnej registračnej pokladnice prepadla a bude zničená, je povinný kópie paragónov archivovať podľa § 35 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ak predávajúci chce naďalej predávať tovar alebo poskytovať službu, je povinný na evidenciu tržby používať v súlade so zákonom eKasa.

K § 15

Zavádza sa povinnosť pre predávajúceho, ktorý je povinný používať pokladnicu eKasa, umožniť kupujúcemu vykonať platbu bezhotovostne, prostredníctvom platobnej karty, online platobného prevodu, platby QR kódom a pod., ak suma nákupu presiahne 1 euro. Inými slovami, ak zákazník chce zaplatiť napríklad platobnou kartou alebo iným platobným prostriedkom, predávajúci mu to musí umožniť – minimálne pri nákupoch nad túto sumu. Uvedenú povinnosť predávajúci nemá, ak v momente zaplattenia tržby na predajnom mieste nie je dostupný internetový signál, alebo je výpadok systému finančnej správy slúžiaci na potvrdenie realizácie bezhotovostnej platby. Ustanovenie je krokom k zväčšeniu pohodlia pre kupujúceho ako aj predávajúceho. Patrí medzi opatrenia boja proti daňovým únikom. Zároveň sa ustanovuje, čo sa rozumie pod bezhotovostnou platbou – okrem platobnej karty sem patrí aj platba platobným prostriedkom umožňujúcim nasnímanie platobného príkazu vo forme QR kódu. Finančné riaditeľstvo bude poskytovať predávajúcim prostriedok na oznamovanie úspešnej okamžitej úhrady do pokladnice eKasa. Zároveň bude možné poskytnutie technických prostriedkov aj inými subjektami pričom títo môžu priniesť vlastné riešenia, ktoré nebudú závislé od finančného riaditeľstva. Technické podrobnosti o technických prostriedkoch umožňujúcich pokladnici eKasa získať potvrdenie o bezhotovostnej platbe a taktiež náležitosti dokladu o nepotvrdení zrealizovanej platby určí finančné riaditeľstvo a uverejní ich na svojom webovom sídle. Nadväzne za nesplnenie tejto novej povinnosti sa navrhuje uložiť pokutu výške od 500 do 15 000 eur.

K § 16

Vzhľadom na to, že zo zákona pre predávajúcich, resp. výrobcov, dovozcov a distribútorov registračných pokladníc vyplývajú rôzne povinnosti, ustanovujú sa správne delikty.

Osobitne závažné správne delikty sú napr. nepoužitie pokladnice eKasa na evidenciu tržby, uvedie v žiadosti nepravdivú informáciu o dostupnosti internetového signálu na predajnom

mieste, vyradenie pokladnice eKasa z prevádzky, použitie takej pokladnice eKasa na evidenciu prijatej tržby, ktorá nespĺňa požiadavky podľa zákona, neumožnenie kupujúcemu vykonať platbu bezhotovostne.

K § 17

Daňový úrad alebo colný úrad porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona kontroluje miestnym zisťovaním. Pokuty ukladajú rozhodnutím daňové alebo colné úrady a tieto, ak to povaha veci umožňuje sa ukladajú na mieste alebo sa môžu uplatňovať aj spôsobom podľa Daňového poriadku. Pokutu uloží ten úrad, ktorý ju aj zistil a o uložení sa vzájomne informujú.

Proti rozhodnutiu o uložení pokuty na mieste možno podať odvolanie, ktoré nemá odkladný účinok. Pokuta je splatná do troch pracovných dní od doručenia rozhodnutia o uložení pokuty na mieste a možno ju zaplatiť aj v hotovosti.

Ak predávajúci v taxatívne ustanovených prípadoch (napr. ak nepoužil pokladnicu eKasa na evidenciu tržby, uvedie v žiadosti nepravdivú informáciu o dostupnosti internetového signálu na predajnom mieste, svojím zásahom vyradí pokladnicu eKasa z prevádzky) nezaplatí pokutu na mieste najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti, nesmie predávať tovar alebo poskytovať službu na predajnom mieste odo dňa nasledujúceho po uplynutí splatnosti pokuty; tento zákaz stráca účinky dňom zaplataenia pokuty alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o uložení pokuty na mieste.

Pri vydaní zákazu predaja príslušný úrad označí predajné miesto oznámením, v ktorom uvedie, že na tomto predajnom mieste je zákaz predaja tovaru alebo poskytovania služby.

Okrem sankcií vo forme pokuty, daňový úrad alebo colný úrad pri prvom opakovanom porušení uloží zvýšenú sankciu, ktorá môže byť za niektoré delikty, ktoré sú považované za osobitne závažné porušenie zákona, až vo výške 30 000 eur a zároveň môže podať návrh na zrušenie oprávnenia prevádzkovať živnosť, pri ktorej došlo k porušeniu tohto zákona. Pri každom ďalšom zistení porušenia, daňový alebo colný úrad za vybrané delikty uloží zvýšenú sankciu a podá návrh na zrušenie oprávnenia prevádzkovať živnosť, pri ktorej došlo k porušeniu tohto zákona. Postupná eskalácia sankcií je nástrojom na zabezpečenie dodržiavania povinností vyplývajúcich zo zákona a zároveň pôsobí preventívne. Sankcie sú koncipované tak, aby zvýšili motiváciu subjektov správať sa v súlade so zákonom.

V určitých prípadoch je možné pri uložení pokuty na mieste uložiť aj zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu a to až na 72 hodín. Napríklad, ak sa predávajúci dopustí správneho deliktu, že nepoužil pokladnicu eKasa na evidenciu tržby, tak napr. daňový úrad uloží pokutu, podá návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia a ešte aj vydá zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu. Zákaz predaja alebo poskytovania služby sa neuloží, ak by tým došlo k ohrozeniu života alebo zdravia osôb, pričom v takomto prípade sa predajné miesto na 72 hodín označí oznámením, v ktorom sa uvedie, že na tomto predajnom mieste došlo k porušeniu zákona o používaní pokladnice eKasa (ide napr. o služby lekárov).

Ak predávajúci poruší zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu príslušný úrad za toto porušenie uloží pokutu a po označení predajného miesta podá návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia k činnosti, pri ktorej došlo k porušeniu tohto zákona, ak ešte nebol podaný.

Vzhľadom na to, že pokuty sú ustanovené v určitom rozpätí je výška ich uloženia na rozhodnutí toho, kto zistil porušenie, a teda pri tomto rozhodnutí má zohľadniť závažnosť, trvanie a následky protiprávneho stavu. Z uvedeného vyplýva, že ak sa predávajúci dopustí správneho deliktu prvýkrát a ide o subjekt, ktorý si plní svoje daňové povinnosti, je potrebné tieto skutočnosti zohľadniť.

Osobitne sa navrhuje pokuta za nesprávne uvedenie názvu tovaru alebo služby na pokladničnom doklade a za nezaevidovanie údajov v pokladnici eKasa z vyhotovených paragónov v ustanovenej lehote. Podľa návrhu pri prvom porušení príslušný úrad pokutu neuloží, ale predávajúceho na uvedenú skutočnosť upozorní a v prípade, že nedostatky nebudú odstránené, až potom bude uložená pokuta, ktorú sa zároveň navrhuje ukladať v nižšej výške. Ak po upozornení nedostatky nebudú odstránené a daňový úrad alebo colný úrad zistí porušenie, tak pri tomto zistení uloží pokutu ako pri prvom zistení porušenia a pri každom ďalšom porušení v dvojnásobnej výške.

Ak je predávajúcemu uložená pokuta, predávajúci nie je zbavený povinnosti plniť si svoje povinnosti, za ktoré dostal pokutu.

Podľa návrhu zákona, ak napr. bola predávajúcemu uložená pokuta a po dvoch rokoch sa opätovne dopustí toho istého správneho deliktu, pokuta mu bude uložená ako za prvé zistenie porušenie zákona, t. j. vo výške podľa § 16 ods. 1 a nie § 16 ods. 2.

Pokutu, ktorú príslušný úrad neuloží na mieste, ale podľa Daňového poriadku, nemožno uložiť, ak uplynulo päť rokov od konca roka, v ktorom došlo k porušeniu tohto zákona

K § 18

Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto zákona vykonáva daňový úrad, colný úrad, finančné riaditeľstvo alebo Kriminálny úrad finančnej správy (ďalej len „orgán finančnej správy“), a to formou miestneho zisťovania, ktoré upravuje daňový poriadok.

Avšak v oprávnených dôvodoch sú orgány finančnej správy oprávnené v rozsahu 30 dní vykonať u predávajúceho nákup tovaru alebo prijať službu aj opakovane, a to bez oficiálneho miestneho zisťovania a teda bez povinnosti spísať zápisnicu o miestnom zisťovaní. V týchto prípadoch vlastne predávajúci ani nebude vedieť, že išlo o kontrolný nákup. O každom takomto kontrolnom nákupe je zamestnanec finančnej správy povinný spísať úradný záznam a po vykonaní posledného kontrolného nákupu sa musí predávajúcemu preukázať služobným preukazom a spísať zápisnicu z miestneho zisťovania, v ktorej uvedie informácie o vykonaných kontrolných nákupoch.

V záujme toho, aby orgány finančnej správy mali čo najväčšiu možnosť kontroly dodržiavania ustanovení týkajúcich sa pokladnice eKasa v ustanovení sa ustanovujú prostriedky, ktoré je možné pri tejto kontrole využiť. Všetky doklady, ktoré podľa znenia návrhu bude možné predkladať orgánom finančnej správy sa budú považovať za dôkazy získané v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom, t. j. ako keby boli predložené v rámci miestneho

zistovania alebo daňovej kontroly podľa Daňového poriadku, resp. podľa zákona o účtovníctve.

Finančné riaditeľstvo je oprávnené analyzovať a vyhodnocovať, údaje o vykonaných kontrolách a ich výsledku, údaje zaslané finančnému riaditeľstvu pri použití služby Over doklad a verejne dostupné údaje o predávajúcich na zabezpečenie efektívnej kontroly dodržiavania ustanovení tohto zákona, ktoré boli získané zo systému pre pokladnice eKasa.

Nadväzne na požiadavky účtovných firiem, a to s cieľom upraviť podmienky automatického sprístupnenia údajov uložených v systéme pre pokladnice eKasa sa zaviedla nová služba Over doklad. Služba Over doklad má slúžiť ako podpora na zvýšenie výberu daní v Slovenskej republike. Prínosom navrhovanej úpravy by malo byť jednak rozšírenie skupiny „overovateľov“ pokladničných dokladov s cieľom zabezpečenia čo najvyššieho odvodu daní do štátneho rozpočtu, ale tiež zníženie administratívnej záťaže. Finančné riaditeľstvo umožní verejnosti prostredníctvom služby Over doklad overiť, či boli údaje z pokladničných dokladov vyhotovených pokladnicou eKasa zaslané do systému pre pokladnice eKasa. Zároveň sa navrhuje, aby fyzická osoba, ktorá používa aplikáciu finančného riaditeľstva napojenú na službu Over doklad, mala povinnosť registrácie za podmienok ustanovených finančným riaditeľstvom.

V ustanovení sa navrhuje, aby sa na činnosť certifikácie vzťahoval správny poriadok, ak § 6 neustanovuje inak, na konanie o sankciách a pri vymáhaní pokút, na odklad platenia pokuty, povolenie platenia pokuty v splátkach, úľavu z pokuty alebo odpustenie pokuty, zastupovanie a doručovanie a na povolenie odkladu zo zasielania údajov z on-line registračnej pokladnice do systému pre pokladnice eKasa, ako aj informácie uložené v systéme pre pokladnice eKasa a výsledky analýz vzťahoval Daňový poriadok.

S prihliadnutím na zákon o ochrane osobných údajov sa ustanovuje, že orgány finančnej správy sú oprávnené spracúvať v informačných systémoch osobné údaje predávajúceho, výrobcu, dovozcu alebo distribútora pokladničného programu a chráneného dátového úložiska, kupujúceho, overovateľa alebo fyzickej osoby, pričom sa taxatívne ustanovujú osobné údaje, ktoré možno sprístupniť len zákonom ustanoveným orgánom. V rámci služby Over doklad sa osobné údaje predávajúceho uvedené na pokladničnom doklade, ktoré sú uložené v systéme pre pokladnice eKasa, môžu sprístupniť len na účely overovania správnosti údajov uvedených na pokladničnom doklade.

Pre overovateľa sa navrhuje ustanoviť podmienky používania služby Over doklad, ako sú napr. oznámenie IP adresy, zasielanie pravdivých výsledkov overenia a získania správnosti údajov uvedených na pokladničnom doklade, pričom podmienky používania služby Over doklad a komunikácie so službou Over doklad zverejní finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle.

K § 19

Ustanovujú sa prechodné ustanovenia ku konaniu o uložení sankcií, ku konaniu ku certifikácii pokladničného programu a chráneného dátového úložiska na základe ktorého sa konania, ktoré nie sú právoplatné skončené do 31. decembra 2025 dokončia podľa zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Ďalej sa ustanovuje, že predávajúci je povinný umožniť kupujúcemu vykonať platbu za predaj tovaru alebo poskytnutie služby bezhotovostne najneskôr od 1. marca 2026.

Ustanovuje, že postup finančnej správy podľa § 7 ods. 6 a ods. 11 voči predávajúcemu alebo overovateľovi sa uplatní až odo dňa, ktorý určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle. Daňový úrad do toho dňa doručuje kód podľa § 7 ods. 1 predávajúcemu spolu s prihlasovacími údajmi.

Postup finančnej správy podľa § 18 ods. 11 voči predávajúcemu alebo overovateľovi sa uplatní až odo dňa, ktorý určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle.

Pri úmrtí predávajúceho a pri zániku predávajúceho, ktorý bol zrušený bez likvidácie, je dedič alebo jeho právny nástupca povinný ukončiť používanie pokladnice eKasa. Odo dňa, ktorý určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle, ak bude právny nástupca chcieť pokračovať v podnikaní bude povinný podať žiadosť o pridelenie kódu pokladnice eKasa.

Postup orgánom finančnej správy podľa § 12 ods. 2 písm. c) voči predávajúcemu sa uplatní až odo dňa, ktorý určí finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle. Zároveň, ak pred týmto dátumom nebola za posledným 24 mesiacov z pokladnice eKasa odoslaná žiadna dátová správa a táto pokladnica nemá platné autentifikačné údaje, daňový úrad ukončí jej používanie a informuje o tom predávajúceho v eKasa zóne.

K § 20

Vzhľadom na to, že návrh zákona je technickým predpisom musí byť vykonaná notifikácia v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 241, 17. 9. 2015).

K § 21

Prijatím nového zákona o evidencii tržieb sa doterajší zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov zruší.

K prílohe

Zároveň súčasťou tohto návrhu je odstránenie prílohy č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z., v ktorej sú obsiahnuté služby, na ktoré sa vzťahuje povinnosť evidencie tržieb v pokladnici eKasa, čím sa zabezpečí zrovnoprávnenie postavenia všetkých predávajúcich poskytujúcich služby a odstráni sa zvýhodňovanie tých, ktorý pokladnicu eKasa podľa súčasného znenia zákona nemusia používať. Používanie pokladnice eKasa na všetky služby prispeje k odstráneniu prípadného nepriznania výšky tržby za poskytnuté služby.

K Čl. II

K bodu 1 (§ 9 ods. 6)

Na základe aplikačnej praxe sa zo zákona vypúšťa možnosť ustanoviť daňovému subjektu zástupcu zo zoznamu daňových poradcov. Daňový poradca, ako zástupca ustanovený správcom

dane, vykonáva administratívne úkony, ktorých cieľom je len naplniť literu zákona (najmä preberanie písomností správcu dane) nemá prostriedky na to, aby presadzoval záujmy klienta, ktoré nepozná a ktoré nevie zdokladovať. V súčasnosti sa využíva elektronické doručovanie cez schránky na slovensko.sk, ktoré zabezpečuje, že informácia sa dostane k daňovému subjektu a kde fikcia doručenia zabezpečuje plynulé pokračovanie v daňovom konaní.

K bodu 2 (§ 19 ods. 6 a 7)

Navrhuje sa autorizácia úradného záznamu podľa zákona o e-Governmente, ak bol vyhotovený v elektronickej forme.

K bodom 3, 4, 5 a 6 (§ 38 ods. 1, 3 a 4 a § 45 ods. 2)

Spresňuje sa spôsob predkladania dokumentov správcovi dane vyhotovených v elektronickej podobe. Uvedený spôsob prekladania dokumentov nenahrádza povinnosť elektronickej komunikácie so správcom dane a je ho možné použiť len na predloženie príloh k podaniu z dôvodu prekročenia prístupnej veľkosti elektronickej správy.

K bodom 7 a 8 (§ 40 ods. 6 a § 42 ods. 1)

Navrhuje sa, aby sa ustanovenia o zabezpečení a prepadnutí vecí vzťahovali aj na veci, ktoré boli odovzdané správcovi dane orgánmi činnými v trestnom konaní. Zároveň sa navrhuje, aby správca dane vydal rozhodnutie o prepadnutí veci do 30 dní od doručenia expertízy.

K bodu 9 (§ 165r)

Z dôvodu, že s už ustanoveným zástupcom môžu prebiehať v súvislosti s jeho činnosťou, ako ustanoveného zástupcu úkony navrhuje sa, aby až rozhodnutím správcu dane prestal byť po pominutí dôvodov daňový poradca zástupcom daňového subjektu.

K Čl. III

Úprava ustanovenia v súvislosti s úpravou v zákone o evidencii tržieb, v zmysle ktorej ak predávajúci nemá pridelené daňové identifikačné číslo podľa § 67 Daňového poriadku, správca dane na základe podanej žiadosti sprístupní v eKasa zóne predávajúceho aj identifikačné číslo, ktoré sa na účely zákona o evidencii tržieb považuje za daňové identifikačné číslo.

K Čl. IV

Účinnosť tohto zákona sa navrhuje od 1. januára 2026.